

Temeljem članka 52. stavka 2. Zakona o obrtu ("Narodne novine" br. 77/93), po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatske obrtničke komore, ministar gospodarstva donosi:

PROGRAM

MAJSTORSKOG ISPITA ZA ZANIMANJE - MAJSTOR NAOČALNI OPTIČAR

I.

Majstorski ispit sastoji se od zajedničkog dijela koji obuhvaća potrebna znanja neophodna za bavljenje obrtom i poduzetništvom i posebnog dijela koji se odnosi na svako zanimanje posebno.

II.

Na zajedničkom ispitu, ispitna pitanja formuliraju se iz slijedećih ispitnih područja:

1. Gospodarstvo i pravni propisi
2. Osnove podučavanja naučnika

III.

Područje gospodarstva obuhvaća slijedeće programske cjeline:

- a) Osnovna pitanja osnivanja obrta, naročito analiza tržišta i mjesta, pravni oblik, veličina obrta;
- b) Organizacija obrtničke radionice, naročito priprema rada i odvijanje posla, upotreba materijala i skladište, oblici racionaliziranja, uprava, utjecaja automatizacije na organizaciju rada u obrtu ;
- c) Organizacija osoblja, popunjavanje radnih mjesta, pitanja rukovođenja i društvena klima u obrtničkoj radionici;
- d) Ekonomski/rentabilni zadaci u obrtničkoj radionici naročito kupnja, proizvodnja, reparaturne usluge, usluge, trgovačka djelatnost, prodaja, reklama, servisna služba, međuobrtnička suradnja, naročito zadrugarstvo;
- e) Financijsko ekonomska osnovna pitanja, naročito obrtnička financijska ekonomija i njezine funkcije, financijsko planiranje, platni i kreditni promet, vrste financiranja, štedno-kreditne zadruge i druge mjere za unapređenje obrta;
- f) Mjere za unapređenje obrta, naročito stručno savjetovanje, poduka izvan obrtničke radionice i usavršavanje;
- g) Knjigovodstvo i bilanca, naročito knjigovodstvo, imovinski pregled, inventura, procjena kao i račun dobitka i gubitka, vođenje knjiga i centralna obrada podataka u obrtništvu;

h) Obračun troškova, posebno iskazivanje pojedinačnih troškova, ukupnih troškova kao i kalkulativnih troškova u kalkulativnoj marži, kalkulativne šeme, prethodna i naknadna kalkulacija ;

i) Rentabilno iskorištenje knjigovodstva, završnog obračuna i obračuna troškova, računa karakterističnih vrijednosti, naročito obračuna likvidnosti, obračuna za pokriće investicija, usporedbe ekonomskih pokazatelja.

IV.

Područje pravnih propisa obuhvaća slijedeće programske cjeline:

- obavljanje obrta (stjecanje uvjeta, otvaranje obrta, poslovanje obrta, prestanak obrta),
 - obrazovanje i osposobljavanje za bavljenje obrtom,
 - organiziranost obrta,
 - građansko pravo, pravo opomena i prinudnog izvršnog postupka,
 - trgovačka društva,
 - pravo na rad, naročito pravo na radni ugovor, statut poduzeća, tarifni pravilnik, radno vrijeme i godišnji odmor, zaštitu na radu i pravni postupak pred sudom za radne sporove(Zakon o radu),
 - pravo na socijalno i privatno osiguranje, naročito pravo na zdravstveno, penziona, pravo na osiguranje u slučaju nesreće, pravo na osiguranje života, stvari, osiguranje od odgovornosti, starosnu penziju samostalnih obrtnika,
 - pravo na stvaranje imovine,
 - porezni sustav
- vrste poreza, naročito porez na promet, poslovni porez, porez na dohodak, porez na dobit, porez na dodanu vrijednost, porez na plaće, porez na imovinu, nasljedstvo i poklone ;
- porezni postupak, naročito termini oporezivanja, postupak za utvrđivanje vjerodostojnosti porezne prijave, odgoda plaćanja poreza, oslobađanje od poreza i korištenje pravnih sredstava;
- obrt u privredi i društvu, razvoj, izgradnja i zadaci obrtničke-komore, gospodarske komore, udruženja cehovske organizacije,
 - pravne osnove za stručno obrazovanje,
 - bitne odredbe sustava koje se odnose na obrazovanje, zakona o stručnom obrazovanju i zakona o obrtu, pravni odnosi između učenika i poslodavaca, ugovor o naukovanju.

V.

Iz područja osnova podučavanja naučnika ispitanik mora pokazati znanje iz slijedećih područja:

1. Osnovna pitanja stručnog obrazovanja (zadaci i ciljevi ovog obrazovanja, ravnopravnost šansi, mobilnost i uspon, veza obrazovanja i tržišta), stručne škole i obrtničke radionice kao mjesta stručnog obrazovanja, zadaci i odgovornost stručnog učitelja.

2. Planiranje i provođenje obrazovanja (sadržaj obrazovanja, ciljevi i zadaci, okvirni planovi i programi, ispitni zahtjevi...

Izvedbeni i operativni programi, uvjeti za realizaciju nastave, utvrđivanje obrazovnog plana obrtničke radionice...

3. Suradnja obrtnička radionica - škola (nastavni postupci, sredstva i pomagala, metode poučavanja, ocjenjivanje i vrednovanje, timski rad).

4. Mladi u obrazovanju

(potreba i značenje stručnog obrazovanja za mladu generaciju, tipične razvojne pojave i način ponašanja u mladenačkoj dobi, motivacija kao faktor napredovanja, grupnopsihološki način ponašanja, utjecaj okoline, socijalno i praktično ponašanje mladih, odgojne teškoće, psihološka pomoć mladima, zdravstvena zaštita, zaštita od nesreća na radu.

VI.

Okvirni sadržaji programskih cjelina navedeni u poglavljima III., IV. i V. osnova su za oblikovanje ispitnih pitanja na majstorskim ispitima.

VII.

Posebni dio ispita obuhvaća praktična i teoretska stručna znanja neophodna za samostalno obavljanje obrta u određenom zanimanju i to za zanimanja objavljena u "Popisu vezanih obrta i zanimanja" označena u rubrici "Šifra, naziv zanimanja i stupanj stručne spreme" brojem 2. (Pravilnik o vezanim i povlaštenim obrtima "Narodne novine" br. 31 od 9. svibnja 1995. g).

VIII.

Programske cjeline stručno-teoretskog i praktičnog dijela ispita za navedena zanimanja obuhvaćaju:

a) praktični dio ispita

b) neophodna stručno teoretska zanimanja za vješto obavljanje poslova primjerenih obrtu.

IX.

Ispitni sadržaj za majstorski ispit za zanimanje majstor naočalni optičar, koje je u skladu s Pravilnikom o vezanim i povlaštenim obrtima ("Narodne novine" br. 31/95) označeno šifrom 32240, je:

MAJSTOR NAOČALNI OPTIČAR

I. Područja rada

- oblikovanje optičkih leća i njihova ugradba prema zahtjevima refrakcijskog nalaza i liječničkog nalaza,
- izrada sunčanih i zaštitnih naočala,
- popravci naočala.

II. Sadržaji ispita

1. Praktični dio ispita

Na praktičnom dijelu majstorskog ispita, ispitanik izrađuje jedne ili više naočala prema narudžbi. Praktična izrada sastoji se od:

- utvrđivanje dioptrije, ako nije zadana,
- mjerenja razmaka zjenica,
- izbor okvira,
- ispitivanje neobrađenih stakala za naočale,
- mjerenja, centriranja i podešavanja neobrađenih stakala,
- obrade stakala za naočale,
- učvršćivanja obrađenih stakala u okvire,
- kontrole naočala.

Pri izradi praktičnog dijela ispita, ispitanik se mora pridržavati propisanih mjera zaštite na radu i zaštite okoliša, te ostalih uvjeta, koje mu odredi Ispitna komisija.

2. Sadržaji majstorskog ispita, neophodni za vješto obavljenje poslova primjerenih obrtu.

2.1. Optički materijali

- obično i optičko staklo, proizvodnja, svojstva i razlike,
- brusna sredstva i brusne ploče, vrste, struktura, svojstva i upotreba,
- sredstva za poliranje, vrste, svojstva i upotreba,
- kovine slitine u naočalnoj optici, struktura, svojstva i upotreba.

2.2. Naočalna optika

- očna jabučica, oštrina vida, pogreške oka i korekcije,
- leće za korekciju vida, vrste i podjela,
- pogreške leća
- preračunavanje vrijednosti leća za korekciju vida.

2.3. Optička mjerenja

- mjerni instrumenti za mjerenje duljine i njihova upotreba, točnost mjerenja,
- kutomjeri, mjerenje kutova i točnost mjerenja,
- komparatori, mjerenje visine luka i proračun radijusa , sfernih i sferotoričnih leća,
- sferometar i njegova funkcija,
- mjerenje dioptrijske vrijednosti i prizmatskog djelovanja leće
- polarimetar i mjerenje napona u staklu,
- refraktometri i refraktometrijska mjerenja,
- mjerenje razmaka zjenica.

2.4. Estetika

- estetika, dizajn, zanat, umjetnost,
- moda i faktori koji utječu na modu,
- naočale kao komunikacijsko sredstvo,
- izbor okvira s obzirom na anatomske karakteristike glave,
- određivanje dimenzija okvira i podešavanje okvira s tehničkim i estetskim zahtjevima,
- psihološki čimbenici nošenja naočala,
- modni ukrasi i detalji,
- povijesni razvoj upotrebe naočala.

2.5. Tehnologija izrade

- organiziranje procesa rada u radionici za naočalnu optiku,
- planiranje izrade, raspoređivanje poslova, analiza i praćenje operativnog plana,

- izračunavanje utroška materijala i energije, te kapaciteta izrade,
- načini određivanja i određivanje vremena izrade i radne norme,
- radni postupci u izradi naočala,
- alati, strojevi i uređaji u naočalnoj optici, te njihovo tekuće održavanje,
- radni uvjeti u radionici za naočalnu optiku,
- zaštitne mjere pri radu i zaštita okoliša.

Klasa: 311-01/95-01/523

Urbroj: 526-01-95-17

Zagreb, 27. studenoga 1995.

Ministar

Devor Štern, dipl. ing., v. r.